

## بررسی مولفه‌های طراحی کیفی کالبد فضای آموزش معماری و تاثیر آن بر شاخصه‌های کیفی آموزش معماری و رضایتمندی از فضا

اشکان خبازنوری<sup>۱\*</sup>، فریبا البرزی<sup>۲</sup>

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، گروه معماری، قزوین، ایران

E-mail: ashkannoori68@yahoo.com

۲- دکترای معماری، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، گروه معماری، قزوین، ایران

E-mail: faalborzi@yahoo.com

### خلاصه

معماری از هنرهایی است که نتیجه آن خلق فضایی برای انسان است تا فرصتی برای تامل و آسایش باشد و برای تعامل با فضا، انسان در آن فضا قرار می‌گیرد و ارتباطی دوسویه میان انسان و معماری برقرار می‌گردد. فضاهای آموزشی یکی از تاثیرگذارترین فضاها به‌شمار می‌روند چرا که در روند پیشرفت و تکامل جوامع نقشی بس سازنده و موثر دارند. آموزش عالی به عنوان یکی از رکن‌های اصلی در آموزش دارای جایگاه بالایی است و عملکرد آن تاثیر بسزایی بر افراد و دگرگونی‌های اجتماعی دارد. شیوه‌های آموزش و برنامه‌ریزی آموزشی در طول زمان دستخوش تغییر قرار گرفته است. بهتر است فضاهای آموزشی نیز در راستای این تغییرات تطابق مناسبی با تعاریف جدید آموزش بیابد. در این پژوهش کیفیت فضایی دانشکده معماری و تطابق آن با نظام آموزشی و کالبد فضایی، مورد بررسی قرار می‌گیرد. معماری و کالبد دانشکده، خود در راستای مسیر آموزش می‌باشد. انعطاف‌پذیری محیط فیزیکی لازمه سیستم آموزشی یادگیرنده محور می‌باشد. فضاهای آموزشی با جامعه خود در تعامل و به عبارتی جامعه محور می‌باشند. هدف از مقاله حاضر یافتن کیفیت‌هایی در فضای معماری است که کالبد محیط یادگیری را به عاملی تحریک‌کننده برای دانشجو تبدیل کند. مساله اینجاست که چگونه کیفیت معماری فضاهای آموزشی، اهداف یادگیری جاری در فضا را تقویت می‌کند. فرض بر این است که با طراحی مناسب کالبد فیزیکی فضاهای آموزشی، میزان رضایتمندی از فضا افزایش پیدا کرده و باعث بهبود کیفیت آموزش می‌شود. برای دستیابی به اهداف پژوهش از روش تحقیق آمیخته؛ ترکیبی از روش کیفی و کمی استفاده شده است. در بخش اول روش تحقیق از نوع توصیفی-تحلیلی با ماهیت کیفی می‌باشد و از مطالعات اسنادی و بررسی متون استفاده شده‌است، در بخش دوم پژوهش از روش تحقیق توصیفی-پیمایشی با ماهیت کمی استفاده شده و پرسشنامه به عنوان ابزار سنجش بکار گرفته شده‌است. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی، گام به گام با نرم افزار SPSS v22.0، جهت اثبات فرضیه، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند و نتایج پژوهش تاکید بر ارتباط میان کالبد فضا، رضایتمندی از فضا و کیفیت آموزش دارد.

**کلمات کلیدی:** معماری، کیفیت آموزش، کالبد فضای آموزشی، رضایتمندی از فضا، کیفیت معماری فضای آموزشی.

\* Corresponding author Email: ashkannoori68@yahoo.com